

VILÁG OSSÁG

KÜLPOLITIKAI VILLÁMHIRADÓ

KOLOZSVAR,
1947 október 11, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. ÉVFOLYAM
254. szám

Ujából szabályozták az ipari cikkek forgalmát

Módosítják a petroleum kihasználási törvényt — Biztosították a szövetkezetek folyamatos áruellátását

BUKÁREST. — A normális áru-csereforgalom biztosítása, az árak viszonyának szabályozása, valamint a lakosság ellátása érdekében a kereskedelem- és ipariügyi minisztérium újabb és újabb nagyfotosságu intézkedéseket fogantatott. Miután legutóbb felüggesztették a helyi hatóságok ármegállapítási jogát s szabaddá tették a piacot, majd elrendelték a gyárak és kereskedők részére árukészletük forgalombahozatalát, az ipari- és kereskedelemügyi minisztérium az árucikkek forgalmára vonatkozóan újabb szabályozó rendeletet adott ki. A rendelet a legutóbbi rendelkezésekig szabadforgalom tárgyát képező árucikkek árusítását szabályozza és a következőképpen szól:

1. Mindazon szabad kvótában meghatározott iparcikkek, amelyeknek nincs megfelelője a kis- és nagykereskedőknél található irányított kvótában, a vonatkozó előző közlemény szerint legkésőbb 1947 november elsejéig be kell adni.

2. Hasonlóképpen legkésőbb 1947 november elsejéig be kell fejezned az azon szabadkvótában meghatározott iparcikkek eladását is, melyeknek van megfelelője a kis- és nagykereskedőknél található irányított kvótában.

3. Az ipari vállalatok tulajdonát képező szabadkvótájú iparcikkek, melyeknek van megfelelője az irányított kvótában, az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium rendelkezésére bocsátandók és csakis az ipari központok jóváhagyásával szállíthatók.

4. A vevők által 1947 november 9-ig megvásárolt és leszámlázott, de még a vállalatok helyiségében található szabadkvótájú iparcikkek, amelyeknek van megfelelője az irányított kvótában, 1947 november elsejéig eladásra a vevők rendelkezésére bocsátandók.

5. A szabadkvótájú ipari termékekhez szükséges nyersanyagok elosztására vonatkozó miniszteri rendelet megjelenéséig tilos a gyáraknak olyan szabadkvótájú árukat termelni, amelyeknek van megfelelője az irányított kvótában. A gyárak 10 napon belül kötelesek bejelenteni az ipari központoknak vagy az ipar- és kereskedelemügyi minisztériumnak (Ipari termékek fogyasztási vezérigazgatósága) a következőket:

a) Az 1947 november 9-ig raktáron lévő irányított kvótájú termékeket, melyek a szabad kvótára kijelölt nyersanyagokból származnak.

b) Ugyancsak a fenti határidőig be kell jelenteni a gyártás alatt álló hasonló ipari termékeket.

MÓDOSÍTJÁK A PETRÓLEUMKIHASZNÁLÁSI TÖRVÉNYT

A hánya- és petróleumügyi minisztériumban a petroleum kihasználási törvény módosítására vonatkozó törvényjavaslattal dolgoznak. A jelenlegi törvény ugyanis több évtizede van érvényben minden módosítás nélkül és nem felel meg a mai idők követelményeinek.

A törvényjavaslat pontosan meghatározza azt az időtartamot, amely alatt a petroleumkészlet ki kell használni. Hasonlóképpen meghatározza a törvényjavaslat a petroleumkészlet bérletét és azt az időpontot, amely alatt a bérlet köteles a szükséges beruházásokat megkezdeni és a kihasználási munkálatokhoz hozzá-

fogni. Így a készülő törvénytervezet rendkívül nagyjelentőségű, mert megszünteti azt a visszás helyzetet, ami a múltban igen gyakori volt, hogy egyes társaságok nagyobb petroleumkészlet bérletet anélkül, hogy a termelést éveken, sőt évtizedeken át megkezdték volna.

A MUNKÁSOSZTÁLY EGY-SÉGE MELLETT FOGLALT ÁLLÁST A SZOCIÁLDEMOKRATA PÁRT KONGRESSZUSA

A Szociáldemokrata Párt országos Kongresszusán — amint azt már röviden jelentettük — Voitec Stefan és Radaceanu Lothar miniszterek tették meg a párt politikai jelentését, melyben behatóan foglalkoztak a két munkáspárt politikai ideológiai szervezeti egysége megteremtése kérdésével is.

— A Szociáldemokrata Párt részére — mondotta ezzel kapcsolatban Voitec nemzetnevelésügyi miniszter — a Munkásegységfront soha nem volt végleges cél, hanem eszköz arra, hogy a munkáosztály politikai szervezeti egysége megvalósuljon. A mai idők követelménye, tekintetbevéve a külpolitikai helyzetet, valamint orszá-

gunk adottságait, történelmi hivatásunkká teszi magasabbrendű formában összefogni a munkáosztályt, megvalósítani a politikai egységet.

Radaceanu Lothar pedig a következőket jelentette ki:

— A Szociáldemokrata Párt nem maradhat meg a háború előtti alapelvek mellett. Ma a munkáosztály egységének megvalósítása előtt állunk és fel kell tegyük a kérdést, hogy mit akarunk, megmaradni a múlt utján, amely a jobboldal utja volt, vagy pedig a jelen utján haladjunk, amely egyben a jövő utja is, a baloldal uton.

— A mi pártunk politikai irodája — folytatta — egyhangulag úgy határozott, hogy meg kell találnunk a lehetőségét munkáosztályunk egységének megvalósítására. Ennek az egységnek azonban nem szabad mechanikusnak lenni, mint azt Vasilechi, a Kommunista Párt szónoke is kijelentette.

A kongresszus mindkét bejelentést hatalmas rokonszenvtüntetéssel fogadta.

A Szociáldemokrata Párt kongresszusa csütörtökön délelőtt határozati javaslatot szavazott meg, amellyel a párt központi bizottságát felhatalmazza, hogy a Kommunista Párt központi bizottságával egyetértésben találja meg

azokat a gyakorlati eszközöket, amelyekkel a lehető leggyorsabban megvalósíthatják a dolgozók egységét egy munkáspárt keretében.

RENDSZERESEN ELLÁTÁK ÁRUVAL A SZÖVETKEZETEKET

Illetékes miniszteri körökben megtették az intézkedést arra, hogy a szövetkezetek áruval való ellátása rendszeres formában és megszakítás nélkül folytatódjék. Az ehhez szükséges árukészletet egyfelől az állami árukészletekből és másfelől a Nemzeti Szövetkezeti Intézet készleteiből fedezik.

Itt írjuk meg, hogy csütörtökön délután iktatták be hivatalába a Nemzeti Szövetkezeti Intézet elnökét, Busa Viktort.

MNSZ-KÜLDÖTTSEG A BELÜGYMINISZTERNÉL

Teohari Georgescu belügyminiszter csütörtökön délután kihallgatáson fogadta a Magyar Népi Szövetség országos központjának küldöttégét. A küldöttég tagjai Cziko Lőrinc országgyűlési képviselő, Csikó Béla dr., a MNSZ főtitkára és Berivoy János dr. központi titkár voltak.

Megalakult a szabad görög kormány

Zarahriadisz, a görög kommunista párt főtitkára bejelentette, hogy a hegyek között megalakították a szabad görög kormányt. A „Rizospasztisz” című lap ezzel

Az ENSz Politikai Bizottságának döntése a Balkáni Bizottságok kérdésében

Az ENSz politikai bizottsága szerdán este elfogadta a balkáni ellenőrző bizottság létesítéséről szóló amerikai javaslatot. A javaslat mellett 34, ellene 6 küldöttség szavazott, 9 pedig tartózkodott a

kapcsolatban azt írja, hogy az új kormány megalakítása komoly lépés az ország függetlenségének visszaszerzése felé.

szavazástól. Az amerikai javaslat egyes pontjai felett hat izben szavazott a bizottság. A javaslat szerint az új bizottság székhelye Szalonikiben lesz és innen ellátogat Görögországba, Jugoszlávia-

ba és Albániába. A politikai bizottság elhatározta, hogy felhívja a balkáni államokat, rendezzék békes uton vitáikat és működjenek együtt a bizottsággal.

A moszkvai rádió newyorki tudósítója a politikai bizottság görög vitájával kapcsolatban rámutat arra, hogy a semleges megbízottként szereplő svéd és norvég megbízott burkolt formában Balkán-országok belügyeibe való beavatkozást lehetővé tevő amerikai javaslatot támogatta.

Helyzetjelentés a tifuszfrontról:

Öt új megbetegedés — folytatni kell a csavargók és koldusok eltávolítására indított eredményes rendőri razziaikat

KOLOZSVAR. — A kiütéses tifuszjárvány hullámzó állapotára legjobban jellemző, hogy míg az elmúlt napon új megbetegedésről nem érkezett jelentés, addig mára öt tifuszos megbetegedésről számoltak be az orvosi jelentések.

Az Egészségügyi Szakszervezetben dr. Balkányi Miklós, az orvosi alosztály titkára az új megbetegedésekkel kapcsolatban közölte, hogy az új tifusz-betegek valamennyien a város nyomortanyáiról valók, főleg a kolduló cigányok, akiknek tisztátalansága állandóan veszélyeztetli a város lakosságának közegészségügyét.

Ertesülésünk szerint a tifuszjárvány teljes leküzdése — na csak teljes mértékben nem valószínű — meg a legmesszebbmenő tisztasági intézkedések és nem történik megfelelő gondoskodás, hogy a fertőző férgek terjesztő koldusok és csavargók a város

területéről eltávolíttassanak — a tél folyamán nem is várható.

Illetékes körökben szó van arról is, hogy a város nyomortanyáin lakó csavargókat és egyéb kétes elemeket kitelepítjük és a városról távolabb eső helyen biztosítanak számukra megfelelő elhelyezést. Ez a megoldás volna a legcélszerűebb, de a legjobb esetben is csak a tavasz folyamán valósítható meg.

FOLYTATNI AZ ERÉLYES RAZZIAKAT!!!

A város lakosságának közegészségügye azonban addig is megfelelő intézkedéseket kíván hatóságainktól és feltétlenül szükséges, hogy a rendőrség kímélet nélkül folytassa a csavargók és koldusok eltávolítását. Szükség van a napi razziaikra. Össze kell fogni mindazokat a gyanús elemeket, akik a veszedelmes fertőző

fergeket terjesztik. Naponta fertőtleníteni és furdetni kell ezeket és ebben az esetben vagy megszokják a fasztagot vagy maguktól elhagyják a város területét.

A csavargók és koldusok járványkórházi fertőtlenítésénél azonban a rendőrségnek arra is kell terjedjen a figyelme, hogy az előállított és fertőtlenítésre szoruló elemek a kórház kerítésén keresztül ne tudjanak elmenekülni a fertőtlenítés és furdetés elől.

Az elmúlt napok erélyes rendőrségi razziainak mindennapi megismétlésére van szükség! A tifuszveszély még nem múlt el és a fertőző férgekkel telt koldulók és csavargók még mindig itt óvva legnek a városban. Folytatni kell a felszámolásukra oly eredményesen megindult akciót — és ez a rendőrség feladata.

PÁRIS. — A francia fővárosban a kormány összetételének megváltozásáról terjedtek el hírek. Ezek szerint csökkentenék a miniszterek számát. Maga Ramadier miniszterelnök is több miniszterium vezetését vállalná, köztük a belügyminisztériumét.

MOSZKVA. — A moszkvai rádió jelentése szerint a görög demokratikus néphadsereg Közép- és Nyugat-Macedóniában eredményes hadműveleteket hajtott végre és elfoglalt újabb kilenc falut.

LONDON. — A brit sajtó általában rosszalással fogadta Cripps gazdasági csúcsminiszter ama kijelentését, hogy Angliának új dollárforrásokra van szüksége. A „Daily Graphic” szerint Nagybritannia megfelelő vezetés mellett saját erejével is talpra tudna állni. A kommunista „Daily Worker” támadja a nyilatkozatot s megállapítja, hogy az amerikai milliomosok Nagybritannia gazdasági megfajlására törekednek.

NEWYORK. — Egy kolumbiai kommunista vezető kijelentette, hogy helyesebb, ha a délamerikai kommunista pártok is felállítanak tájékoztató bizottságot. Latin-Amerika sajtós kérdései megkivánják népeinek és demokratikus pártjainak az összetartását, mondotta.

MOSZKVA. — A szovjet sajtó foglalkozik a washingtoni külügyminisztérium ama közléssel, hogy azonnali hatállyal elbocsátanak minden olyan állami alkalmazottat, aki „csökkenti a szolgálat biztonságát.” Nem nehéz megállapítani, hogy a szóban forgó intézkedés rugalmas, mint a gumi és így alája lehet vonni azokat is, akik bírálják és nem helyeslik az amerikai politikát, állapítja meg. Az intézkedés hadat üzen az amerikai nép elemi demokratikus jogainak, írják a lapok.

PÁRIS. — A francia hírszolgálat jelentése szerint a francia— lengyel és a francia—csehszlovák szövetségi szerződés megkötésére irányuló tárgyalások rendszeres diplomáciai uton folyamatban vannak. Jól tájékozott körökben határozottan megfogták a tárgyalások megszakadásáról terjedt híreket.

MOSZKVA. — Az iráni közvélemény az utóbbi időben mind inkább felfigyel az országban tartózkodó amerikai megbízottak élenkülö tevőhességére és egyre nagyobb aggodalommal látja, hogy az amerikaiak Irán politikájuk fegyverévé akarják tenni, hangoztatja a moszkvai „Pravda.” A lap szerint az amerikai politika mindaddig nem érhet el eredményeket, míg Irán fenntartja együttműködését a Szovjetunióval. Az amerikaiak mindenl estkövetének, hogy megdöntsék az iráni—szovjet kapcsolatokat.

VARSO. — A PAP-ügynökség szerint a lengyel ipar- és kereskedelemügyi miniszter bejelentette az állami ipar által gyártott cikkek árának csökkentését. Az árcsökkentés október 10-én lép érvénybe és számos közszükségleti cikkre vonatkozik.

LONDON. — Az olasz gyarmatok sorsáról tanácskozó külügyminiszterhelyettesek értekezletével kapcsolatban jelentik, hogy az egyiptomi kormány több fontos kikötőre és az Egyiptom—Libia határ egy széles sávjára bejelentette igényét.

ROMA. — A Nenni-féle olasz szocialista párt végrehajtóbizottságának az egyik tagja nyilatkozatot adott a „Repubblica Italiana” című lapnak a munkáspártok együttműködéséről. Többi között kijelentette, hogy a szakadár szocialisták politikájának célja a munkáosztály egységének megbontása. A munkástömegekre nincs hatása az egységbontó törekvéseknek, mert jól tudják, hogy céljaikat csak a munkásegység megperődésével valósíthatják meg — írja a lap.

BERN. — A svájci rádió jelentése szerint a parlament mindkét háza, az évi költségvetés után, befecskerte ötéves szakszaki és ezzel véget ért törvényhozói megbeszélése. Az új választások október 26-án lesznek.

PRAGA. — A csehszlovákiai öszezonykötésével kapcsolatban folytatott rendőri vizsgálat folyamán olyan okmányokat találtak, amelyek az öszezonykötésről szóló irányelveket tartalmazták. Ezeket Ducevácsky volt szlovák külügyminiszter írta. Az öszezonykötés célja a független szlovák állam felállítására volt

Tulóra-díj jár a háztartási alkalmazottaknak

KOLOZSVÁR. — A háztartási alkalmazottak szakszervezete közli, hogy a háztartási alkalmazottak törvénye szerinti munkaidője napi 10 óra, reggel héttől délután öt óráig. Az ezen időn túl foglalkoztatott alkalmazottak az első két túlóráért 50 százalékos órabértősséget kapnak, a további időért száz százalékot. Csütörtökön délután háromtól este tíz óráig szabad délutánjuk van, vasárnap munkaszünetük délután négy órától hétfő reggel hat óráig tart.

Ugyancsak a háztartási alkalmazottak

szakszervezete közli, hogy október elsejétől a kapuzárás este kilenc órától reggel hat óráig tart. A kapuzárás díja éjfélig három lej, azon túl hat lej. A kapukulcsot meg kell tartani. Azok a lakók, akik kapukulcsal rendelkeznek, nem kötelesek érte a házmeisternek külön díjat fizetni. Ezzel szemben a házmeisterrel a ház őrzésének felelőssége elhárul. Csak olyan házakban felelős a házmeister, ahol egyetlen lakónak sincs kulcsa és zárás után minden jövő-menő a házmeister engedéllyel járhat be a kapun.

EHETETLEN KENYERET sült Balogh Zsigmond szatmári pékmester. Nyúlós, ragacsos, emberi fogyasztásra alkalmatlan kenyeret adott a jegyre vásárlóknak. Balogh a kiutalt lisztből csak keveset használt fel és helyette korpát, decért kevert a fészta. A „megspórolt” lisztből izletes, ropogós kenyeret sült és azt a jegytelen napokon drágábban árulta. A gazdasági ellenőrök 50 kiló kenyérnek nevezett ragacsos, fekete anyagot elkoboztak és Balogh ellen megindították az eljárást.

5000 LEJ PÉNZBÜNTETÉSEL sújtják azokat, akiknél november 1-e után lebegeztelen öngyújtó található. A villamos gyújtókért 500 lej, a rendes öngyújtókért 370 lej, a kovakövek darabjért pedig 3-75 lej kell fizetni állami illetékként.

HÉTFŐN MEGKEZDŐDIK AZ ISKOLÁKBAN A TANÍTÁS. A Magyar Tankerületi Főfelügyelőség hivatalos értesítése szerint az összes kolozsvári magyar tanítvány közép- és elemi iskolákban a tanítás október 13-án, hétfőn megkezdődik.

A MAGYAR NEPI SZÖVET-SÉG KOLOZSVÁRI Nőbizottsága kedden este 6 órakor folytatja megkezdett szabászati tanfolyamát. Október 15-én, szerdán délután 5 órakor a Nőbizottság megkezdi a kezdő hallgatók részére hirdetett román nyelv-tanfolyamát is.

LISZTET VAGY OLAJAT — a CFR vezérigazgatósága rendelete értelmében — csak személypódogyásként lehet szállítani. Az utóbbi időben egyesek gyakran megkísérelték lisztnek és olajnak vasuti vagy postal csomagban való küldését. Ez szigorúan tilos. Lisztet 25 kilóig, olajat pedig 5 literig személyenként saját szükségletére bárki szállíthat, de csak személypódogyásként abban a vasutókocsiban, amelyben utazik.

SEGESVÁR ÉS SZÉKELYUDVARHELY között az új menetrend szerint a következő időpontokban közlekednek a vonatok: Székelyudvarhelyről az egyik vonat indul 8 óra 45 perckor, Segesvárra érkezik 4 óra 43 perckor. A másik vonat Székelyudvarhelyről indul 14 óra 30 perckor, Segesvárra érkezik 16 óra 35 perckor. Segesvárról indul az egyik vonat 6 óra 05 perckor, Székelyudvarhelyre érkezik 8 óra 25 perckor. A másik vonat Segesvárról indul 19 óra 34 perckor, Székelyudvarhelyre érkezik 23 óra 13 perckor.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR TANITÓKÉPZŐINTÉZET igazgatósága tudomására hozza a megszüntetett egységes gimnáziumok (I—III. osztály) tanulóinak, hogy a tanítóképzőbe az évközzel bármikor beiratkozhatnak. Az alsó tagozat teljesen megismerik az elméleti liceumok anyagával és elvégzése után a tanuló akár liceumban, akár 'et'szése szerinti szakiskolában folytathatja tanulmányait. Különösen a szegénysorsú, jó tanuló diákok tanítatásán könnyít az intézet, mert a legmesszebbmenő segélyezést tudja biztosítani az összes működő magyar tanítási nyelvű iskolák között.

A KOLOZSVÁRI ÁLLAMI MAGYAR KERESKEDELMİ LEÁNYLICEUM igazgatósága felhívja a VIII. osztályt végzett növendékeket, akik 6 hónapi vakációra el akarnak helyezkedni hogy jelentkezzenek az iskolában, a titkárságnál.

UJ ABÉCÉS TANKÖNYV AZ ELEMİ ISKOLÁK RÉSZÉRE. Felhívjuk az érdekelt elemi iskolai igazgatók figyelmét arra, hogy a nemzetnevelésügyi minisztérium az 1947/48-as iskolai évre új Abécés tankönyv bevezetését írja elő a brassói tankerülethez tartozó összes elemi iskolák, valamint Temes, Bihar és Torda vármegyéi elemi iskolái részére. Az új Abécés tankönyv Palkó János és Tarjay Ferenc szerkesztésében és a Józsa Béla Athenaeum kiadásában október 20-án jelenik meg. Az érdekelt elemi iskolai igazgatók könyvszükségletüket azonnal jelentésük be a Józsa Béla Athenaeum könyvkiadó vállalatnál Kolozsvár, Szabadság-tér 12. szám alatt.

(*) KÖSZÖNETNYILVANITÁS. Ezúton mondunk hálás köszönetet mind az azoknak, akik felejtethetetlen Burkhárd Istvánné született Lichnovszky Mária elhunytá alkalmával fiamunkat enyhíteni igyekeztek. A köszönők család.

FEHER LISZTET ÖRÖLT — a törvényes tilalom ellenére — Zsigmond Mihály nyáradszeredai malomtulajdonos. — Szűcs Béla ny. radszeredai pékmester 14 lej helyett 36 lejért árulta a kenyeret. Megindították ellenük az eljárást és szabotázsbíróság elé állítják őket.

AZ UNITARIUSOKNAI október 12-én, vasárnap délután 2 órakor ünnepi beszédet és urvacseresztást lesz. Prédikál Dr. Kovács Lajos, urvacserára előkészít Dr. Simón Dániel.

HIVATALOS HATALOMNA való visszavételére a marosvásárhelyi ítéltábla 1 hónapi fogságot ítélt Gáina N. Gheorghie főszolgabíróra, aki kereskedőnek a törvényes illeték befizetése nélkül utaltatott ki különböző árukat.

(*) KÖSZÖNETNYILVANITÁS. Hálás köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejtethetetlen fériem, Papp Márton temetésén résztvettek és részvételükkel fiam dalmamat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetemet fejezem ki a Rapid arca huszárságnak, majdnosainak. Üdvözlöm Papp Mártonát.

91 MILLIÓ RÉGI LEIT a törvényes tilalom ellenére a német bankoktól Ponesu Cecilia aranybányászati bányás. A marosvásárhelyi ítéltábla 3 hónapi fogságot ítélt és elrendelte a bűnjelölésétől 94 millió régi lej elkobását.

AZ ATLANTI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS OPERA MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: Csongor és Tünde.
Szombaton este fél 8 órakor: Csongor és Tünde.

NAGYVÁRADAI „SZIGETI EDE” MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Október 10-én, pénteken 6 órakor: Oroszország (1861).
Október 11-én, szombaton 6 órakor: Oroszország.
Október 12-én, vasárnap este fél 8 órakor: Oroszország.
Október 12-én, vasárnap 3 órakor: A régi nyár.

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA:
CORSO: Ma, tegnap, holnap.
RIO: Makk 7-es. Hídvégny, Benke előadások 3, 5, 7, 9 órakor.
ROYAL: A boszondó lovag.
SPECT: Ezüstróka. Előadások 3, 5, 7 és 9 órakor.
URÁNIA: Az aranyvölgy biéni. George O'Brien-nel.

Itt már 1950-et írunk

„Tankváros” a háboruban

„Traktorváros” a békében

Lassan már sárgulni kezdő moszkvai újságokban találkozni olyan hírekkel, melyeket „Tankogradból jelentő tudósítónk” szöveg vezet be. Ezek arról számolnak be, hogy valahol az Urálban a fiatal sztahanovisták ennyi és ennyi tankot készítettek, hogy hatalmas tankoszlopok indultak a nagy szovjet honvédő háborúba.

Mindannyian emlékszünk még a dübörgő tankokra, amelyek Kelet felől a szabadságot hozták valamennyiünk számára és feltartóhatatlanul tiporták el a fasiszta rémet Sztalingrádtól Berlinig.

Tankograd ma átalakult Traktorvárosra és ma is gépek végtelen sora gördül ki az utakra, dübörögve kanyarodnak a mellékutakra, rá a töretlen mezőkre és mögöttük széles sávban borul ki a fénylő ekevasak hasítása nyomán a friss életet termő fekete föld.

A MINDENTUDÓ TRAKTOR

Uj óriás a fiatal traktorok között a Sztalinec — 80, a mindentudó traktor. Uj technikai ötletek

öltöttek valóságát ebben a gépben, mely maga a megtestesült erő és ügyesség. A Sztalinec — 80 kibrantja a gyökereket, de ha kell fákat is dönt, cserjéket irt. Tud műutat építeni és áttörve a föld kergét, petróleumot hozni fel a föld mélyéből. Kiváló alkotás és valóban mindent tudó, korunk legmodernebb traktora.

Hol született ez a gépcsoda? Traktorvárosban. Az urali Kirovgyár büszkesége.

Egyes munkacsoporthoz itt már előbbre vitték az idő kerekét és 1950-et írunk. Ennek az évről munkatervéhez értek. Óráról-órán nő a teljesítmény és benn a műhelyekben plakátháború folyik a termelés emelésére.

PLAKÁTHÁBORÚ

Fehérköpenyes leány gépe felett: „En, Ana Mihajlovna kötelezem magam, hogy az augusztusi tervet 27-re végrehajtom. Versenyre hívlak Prozorov elvtárs”. Prozorov gépe felett is plakát virít: „Rosszul dolgoztál elvtárs!

Augusztus 21-én. A műhely munkát vár töled”. Es ez a plakát égeti a gépnél dolgozó ifjúságot. Összeszorított fogakkal lendül neki a munkának és kiérdemli társai új plakátját: „Javitottál! További sikereket kívánunk Prozorov Elvtárs!”

Dicséző és megszegyenítő, elismerő, megrovó plakátok harcolnak, lelkesítenek a gépek felett. Hét és félezer ifjúságos hajlik a gépek felé és akar új sikereket klesikarni a géppel. Verseny az életük és a munka láza tölti be minden gondolatukat.

Urali este borul már a műhelyek aszfaltzott utaira. A gyár színháza felett a hirdetés neonfény lobban fel. Ma az „Anyegin” megy. Siető ifjúságosok holadnak a színház felé. A kulturház üvegfalain keresztül fényárba uszó olvasótermek. Népesek a tanulni vágyó ifjúságtól, mert a traktorok városa kemény iramban él, dolgozik, tervel és termel, hogy eredményeivel tulszárnyalja a legvérmesebb terveket is.

Világosság-Sport

Összeállították a romániai „A” és „B” labdarúgó csapatot

BUKAREST. — A Román Labdarúgó Szövetség tanácsa a hétfői és a szerdai edzőmérkőzések után a következő csapatot állította össze a vasárnapi Magyarország elleni Balkán Kupa mérkőzésre:

Stanescu (CFR Bukarest) — Rjter (CFR Temesvár), Darók (Dermata) — Mihalescu (CFR Bukarest), C. Marinescu (Jiul), Perényi (ITA) — Farkas (Ciocanul), Marian (CFR Bukarest), Spielmann (Szabadság), Filotti (CFR Bukarest), Dumirescu III. (ITA).

Tartalékok: Lipóczi (Dermata), Páll (ITA), Incze II. (Dermata), Kovács (ITA) és Bakucz (ITA).

A Budapesten játszó Román B. válogatott a következő összeállításban utazott el Bukarestből a csütörtöki délutáni Rapid-vonattal:

Szadowszky (Ciocanul) — Jon Vasile (Szabadság), Farmati (ITA) — Apolzan (CFR Bukarest), Petrescu (Juventus), Siovan (Ciocanul) — Bartha (Ciocanul), Reuter (CFR Temesvár), Váci (Szabadság), Flamaropol (Juventus), Jordache (Juventus).

Az összeállítások érdekessége az, hogy az „A” válogatottból több olyan játékos maradt ki, akiknek a helye már biztosnak látszott. Ezek közé tartozik a közvetlen védelemben Szadowszky, Vass, Farmati, a fedezetsorban Bakucz

és Páll, míg a csatársor jobbszélsője, Kovács. A Bukarestben játszó csapatnak nagyon meg kell küzdenie, ha csak döntetlen eredményt is akar kiharcolni a kitűnően összeállított magyar csapat ellen.

A romániai „B” válogatott összeállítása sikerültnek mondható. Még nem ismeretes Magyarország „B” válogatottjának összeállítása, de biztosra vehető, hogy jobban meg fogja állani a helyét a romániai „B” válogatott Budapesten, mint a Bukarestben játszó „A” válogatott.

A Magyarország—Románia Balkán Kupa mérkőzés előtt a két ország ifjúsági csapatai fognak játszani.

SPORTHÍRADÓ

A BEAC megalakította asztalitenisz szakosztályát. Beiratkozni lehet kedden és pénteken 6—7 óra között a Bolyai Tudományegyetem központi tornatermében. (Arany János-utca 11 szám).

A VASAS Sport Egyesület október 12-én, vasárnap délelőtt fél 9 órakor tartja meg rendezévi közgyűlést a Vasas Otthon Fejedelm-utca 17 szám alatti helyiségében.

A SZOVJETUNIÓBAN az Októberi Forradalom megünneplése alkalmából többszáz ezer versenyző részvételével mezői futóviadalok kezdődtek. A versenyek 15 napig tartanak.

MAGYARORSZÁG 100 kilométeres országoti keréknáros bajnokságában a csepeli Kovács győzött. Az izgalmas hajrában több versenyző bukott és sok súlyos sérülés történt.

A DERMATA kosárlabda együttese vasárnap a Viforul Dacia csapatával mérkőzik az NB I. ötödik fordulóján. A bukaresti csapat tavaly megnyerte az országos bajnokságot is és most veretlenül 247:120 gólaránnyal vezet a bajnokságban. A börgyári csapat, amely az elmúlt vasárnap Rüssu és Pop nélkül tartalékosan állt ki a Telefoane együttese ellen, vasárnap már a legjobb összeállításban szerepel a Viforul Dacia elleni mérkőzésén.

A KERÜLEMI ifjúsági bajnoki indulóknak 8 csapat nevezett be: a Dermata, Vasas, CFR, Universitatea, KKASE, Textila, Monostor és a Victoria. A sorsolásokat a labdarúgó kerület hétfő esti ülésén tartják meg, míg a kiizdelmek október 10-én kezdődnek meg.

A MAGYARORSZÁG—ROMÁNIA Balkán Kupa labdarúgó mérkőzésén kivül vasárnap Belgrádban Jugoszlávia—Bulgária Balkán Kupa labdarúgó mérkőzés kerül lejátszásra.

KÖRMÖCZI ZSUZSI Párizsban a Poree-Kupa női egyes döntőjében győzött a francia Jucker ellen. A férfi páros döntőjét az Adam (Magyarország)—Dubuc (Franciaország) pár nyerte a Brugnon—Borotra pár ellen.

A MAGYAR BANYÁSZ labdarúgó válogatott Lengyelországba utazott, ahol három mérkőzést fog játszani.

IRORSZÁG—SKÓCIA válogatott labdarúgó mérkőzést tartottak Belfastban, melyet 50.000 néző előtt az irországi együttes 2:0 (1:0) arányban nyert meg.

KÖPPENHÁGÁBAN a Dánia—Finnország válogatott labdarúgó mérkőzés 4:1 arányú dán győzelemmel végződött.

ZÜRICHBEN az Anglia—Svájc ökölvívó mérkőzés 8:8 arányú döntetlennel végződött.

A BUENOS-AIRESBEN megtartott atlétikai viadalokon Triulzi a 200 méteres gátfutás argentin rekordját 24.4 mp.-re javította.

A PRÁGÁBAN megtartott magyar rathoni bajnokságon Weishentil (Sparta) győzött 2 óra 57 perc 36 mp.-es új rekorddal.

„MOSZKVA KUPA” atlétikai viadalának eredményei: 100 m.: Karakulov 10.9 mp. 110 m. gát: Stepanov 16.2 mp. 200 m. gát: Komarov 25.9 mp. Távolugrás: Golovgin 6 m 89 cm. Rudgrás: Ozolin 4 m. Diszkosz: Isaev 46 m. 13 cm. Gerely: Antipiev 62 m. 71 cm. Női számokban: Magasugrás: Borodina 153 cm. Diszkosz: 46 m. 78 cm.

MOSZKVA-BAN a dekatonl bajnokságok során Heino Lippo új dekatonl csúcseredményt állított fel 7.097 ponttal.

BÉCSBEN az atlétikai viadalok során a 3x1000 méteres váltófutásban a Stuble—Müller—Schneider összeállítású együttes 7 perc 52.9 mp.-re javította az osztrák csúcseredményt.

A PRÁGÁBAN megtartott magyar rathoni bajnokságon Weishentil (Sparta) győzött 2 óra 57 perc 36 mp.-es új rekorddal.

„MOSZKVA KUPA” atlétikai viadalának eredményei: 100 m.: Karakulov 10.9 mp. 110 m. gát: Stepanov 16.2 mp. 200 m. gát: Komarov 25.9 mp. Távolugrás: Golovgin 6 m 89 cm. Rudgrás: Ozolin 4 m. Diszkosz: Isaev 46 m. 13 cm. Gerely: Antipiev 62 m. 71 cm. Női számokban: Magasugrás: Borodina 153 cm. Diszkosz: 46 m. 78 cm.

MOSZKVA-BAN a dekatonl bajnokságok során Heino Lippo új dekatonl csúcseredményt állított fel 7.097 ponttal.

BÉCSBEN az atlétikai viadalok során a 3x1000 méteres váltófutásban a Stuble—Müller—Schneider összeállítású együttes 7 perc 52.9 mp.-re javította az osztrák csúcseredményt.

MŰVELŐDÉS

Ma: második színházi nyitás

A kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera „Csongor és Tünde”-vel nyitotta meg az új évadban kaput. Az évnitő előadás után a tífuszjárvány következtében a színház közel kéthetes kényszerszünetet tartott. Az egészségügyi helyzet kedvező alakulása után ma, október 10-én pénteken ismét megnyílnak a színház kapui ugyancsak a „Csongor és Tünde”-vel, amely darab a megnyitó előadásán megőrdemelt sikert aratott.

Ma, pénteken a bemutató előadás teljes szereposztásában, gondos rendezésben és pazar kiállításban kerül újól a közönség elé Vörösmarty Miklós műve, mint egy második évad nyitó előadásaként.

A „Csongor és Tünde” ma, pénteken és holnap, szombaton este valamint vasárnap délután var műsoron. Balga szerenét pénteken és szombaton a vendég András Márton, míg vasárnap a tehetséges székely művelő színész Márton János alakítja a darabban. A színháznak a tífuszjárványtörténet bezárásakor megváltott jegyek a mai, október 10-éi, pénteki előadásra is érvényesek, míg a szeptember 28-ára megváltott jegyek a szombati előadásra. Kívánságra azonban a jegyeket a pénztár vissza is váltja.

STANESCU SZÁLLODA

Bukarest, Str. Regala 5.

megnyitott a közönség részére.

A román-magyar együttműködés jegyében folyt le a Magyar Népi Szövetség szilvágyi tisztújító közgyűlése

Kurkó Gyárfás a nemzetiségi, Juhász Lajos és Fodor István a nemzeti kérdésekről beszéltek

ZILAH. — Szilágy vármegye egész lakosságának nagy érdeklődése közepette tartotta meg évi tisztújító közgyűlést október 5-én a Magyar Népi Szövetség vármegyei és Zilah városi szervezete. A megyei közgyűlésen a váratlan vasuti menetrendváltozás ellenére is csaknem mind a 117 szervezet kiküldöttjei megjelentek. Fokozta a közgyűlésre ünneplősséget az is, hogy a közgyűlésre biharmegyei, szatmármegyei és szilvágyi környárol megérkezett Kurkó Gyárfás, a MNSz országos elnöke, valamint Juhász Lajos és Fodor István központi végrehajtóbizottsági tag.

A városi színház zsúfolásig megtelt termében délelőtt zajlott le a Zilah városi és járási közgyűlés, melyet Barabás Endre városi elnök, zilahi polgármester nyitott meg, a MNSz munkáját és a román és magyar nép összefogását méltatva.

Nagy érdeklődés és meleg rokonszenvedéssel közepette szólalt fel Kurkó Gyárfás országos elnök, aki a körutja alkalmával tapasztalt jelenségek alapján mutatott rá demokráciánk eddigi eredményeire. Megállapította, hogy mind a két nép együttélésében és együttműködésében, mind a rend és a közbiztonság megszilárdítása, a sovínizta kilengések

megfékezése, mind pedig a demokratikus rendszer megerősítése tekintetében Szilágy megyében is csakugy, mint az egész ország területén hatalmas eredményeket értünk el. Hibák, panaszok, nehézságtalanságok vagy visszaélések azonban még ma is fordulnak elő, ami egyfelől a még mindig jelenvaló reakciós erők működéséből, másfelől egyes néppellenes tisztviselők tevékenységéből ered.

Kurkó Gyárfás ezzel kapcsolatban kitért a nemzetközi reakciós erők cselszövéseire is, hangsúlyozva azonban, hogy a világ békét akaró demokratikus erői, élén a Szovjetunióval, sorra leplezik le az imperialista háborús uszítókat s kiméletlen harcot folytatnak minden törekvésükkel szemben. Ugyanezt kell csinálnunk mi is országunk határain belül, s nemzetközi reakció hazai magyar és román cinkosait ki kell takarítani sorainkból. A MNSz országos elnöke részletesen ismertette azután az ország gazdasági helyreállítására érdekében kifejtett munka jelentőségét, majd a képviselőház munkájára térve a Magyar Népi Szövetség és a Kommunista Párt együttműködésének nagy jelentőségét méltatta.

Az országos elnök beszéde után Haraszti József dr. és Osváth Ferenc tették meg a titkári beszámolót, majd Bihari

József tolmácsolta a közgyűlésnek az ifjumenek üdvözlését.

Amíg az új tisztikar jelölése folyt, Juhász Lajos központi végrehajtóbizottsági tag a MNSz kérdéseiről beszélt.

— Alkalmam volt átutazni három megyén és örömmel tapasztaltam, hogy a két nép dolgozó rétegei ma már majdnem közelebbel megértik egymást — mondotta Juhász Lajos.

Nagy tapsal fogadott beszéde után megválasztották az új városi intézőbizottságot, majd az elnökség megalakulásáig Solymos Iván dr. képviselő az elmúlt év nagy eredményeiről beszélt.

A MNSz zilahi szervezetének vezetőségébe a közgyűlés a következőket választotta meg: elnök Barabás Endre polgármester, alelnök Fodor János és Egri Mihály, titkár Ségerecz Imre, a szervezőbizottság vezetője Szabó Lajos, a közművelődési bizottság vezetője Józsa Gerő. Az ifjúsági bizottság élére Fogarasi Gyula, a pénzügyi bizottság élére Osváth Ferenc, míg a gazdasági bizottság élére Torjai Lajos dr. került.

Hasonló lelkes hangulatban

folyt le a vármegyei közgyűlés is délután a vármegyeháza dísztermében. Itt Szász Árpád ideiglenes elnök, a Wesselényi Kollégium igazgatója mondott megnyitói beszédet, majd Lozán Sándor tette meg titkári jelentését. A titkári beszámoló után a demokrata pártok és szervezetek kiküldöttjei üdvözölték a közgyűlést, majd a szervezet gazdasági jelentésének elhangzása után került sor a tisztújításra. A jelölőbizottság tanácskozása közben itt szintén Juhász Lajos központi végrehajtóbizottsági tag szólalt fel. Hangoztatta, hogy a megyei szervezet élére a legmegfelelőbb demokratikus gondolkozású egyéneket kell megválasztani, aki a reájug bizott feladatát nem tisztviselnek tekintik, hanem nehéz munkával járó kötelezettségnek, Beszéde végén az ifjúság és a nők munkabevetésének szükségességét hangsúlyozta.

Fodor István központi végrehajtóbizottsági tag, aki több hetet töltött az utóbbi időben Szilágy vármegyében, tapasztalatairól számolt be s mutatott rá arra az útra, amelyen a MNSz-nek járnia kell ahhoz, hogy a még megoldatlan kérdések is megoldódjanak.

Felszóaltak még Márton Géza mezőgazdasági kamarai igazgató, aki gazdasági kérdésekre vonatkozóan adott felvilágosításokat. Handléri Kálmán, Kocsis József és Köblös Endre református lelkész Köblös Endre a református lelkészek támogatását és részvételét jelentette be a MNSz munkájában. Kijelentvén, hogy az a lelkész, aki ebben az építőmunkában nem vesz részt, nem lehet jó pásztor a népének sem.

A közgyűlés végén Kurkó Gyárfás az aradi vértanúkról emlékeztetett meg.

A MNSz vármegyei vezetőségébe a következőket választották be: Elnök Szász Árpád, alelnökök: Székely László és Daróczy János, titkár Lozán Sándor, a szakbizottságok élére pedig Buda László, ifjú Amán Antalt, Tatár Gézát, Márton Gézát és Szabó Mártát választották meg.

A vármegyei intéző bizottságba 50 tagot választottak meg.

Ezt hozták ők a Szovjetunióból

A Magyar Népi Szövetség hadifogolygondozó irodájába öt hadifogoly kopogtatott be. Öt munkásember. Előadták a kérésüket is.

— A Szovjetunióból jöttünk haza nemrég — mondják. — Hallottuk, hogy Kolozsáron megkezdődött a fölgáz bevezetése. Mi vagyunk vagy ötvenen, akik be szeretnénk kapcsolódni a munkába. Önként.

Eznyi volt a mondanivalójuk. Nem nagy esemény a világ nagy zajlásában. Csak épp, hogy elgondolkoztató. És jellemző vonása egy új világnak.

Ezekre a hadifoglyokra kitörülhetetlenül ráveste belyegét a Szovjetunió dalgos népeinek szelleme. A munka szellemét, az újjáépítésbe való bekapcsolódás vágyát s ama sokat emlegetett felelősségérzetet hozták magukkal ezek a hadifoglyok. Azt az ember magatartást, amely a Szovjetunió új életfeltételei között született s amely nálunk még csak most van kialakulóban.

Minden dícsérő szónál többet mond ez a Szovjetunió szelleméről. Többet mond, mert eleven, élő valóság, amely beleszivódott ezeknek az embereknek az idegrostjába s idehaza követség lesz és alkotó erő. (S. a.)

Ahol a befőttet gyártják

A „Kaláka” Szövetkezet ipartelepének termékei első díjat nyertek a marostordamegyei Mezőgazdasági Kamara kiállításán

MAROSVÁSÁRHELY. — A marostordamegyei Mezőgazdasági Kamara jólsikerült kiállítás keretében mutatta be a megye földműveseinek mezőgazdasági termékeit. Különösen kiűntek a konyhakerti és gyümölcskertészeti körébe tartozó termékek, melyek méltán tükrözték vissza a megye lakosságának fejlett konyhakerti és gyümölcsészeti kultúráját.

A kiállítás nemcsak magát a nyers mezőgazdasági termékeket mutatta be szakszerű, izléses elrendezésben, hanem azoknak ipari feldolgozását is. A kiállításnak ebben az ágában a „Kaláka” Szövetkezeti Központ meggyesfalvi ipartelepe mutatta be, hogy a megfelelő gyári berendezkedés és szakértelem mit tud előállítani a különböző termékekből.

NAPI EGY VAGON GYÜMÖLCSIZ

A „Kaláka” ipartelep kiállítási csoportjában tartósított egres, meggy, ribizli, szilva, szeder és szeletelt alma — minden a maga természetesen színében — keltette fel a látogatók érdeklődését, valamint a sajtókeménységű gyümölcsiz, melyből megfelelő nyersanyag esetén az ipartelep két óriási vácuum-üstje naponta egy vasuti kocsival képes termelni. Sokan még a kis ládába ömlesztett, kivánatos piros paradicsom-velőt is gyümölcsiznek nézték. Az idén az ipar és kereskedelemügyi minisztérium 100 vagon gyümölcsiz és 10.000 kgr. süritett paradicsomvelő készítésére adott megbízást a „Kaláka” ipartelepnek.

A háziasszonyok különösen nagy szakértelmmel gyönyörködtek a kis üvegekben bemutatott frissen eltett különböző savanyúságokban: (ugorka, zöldparadicsom, paprika, vegyes-vágot) amelyek bármelyik háztartás kamrájának díszére válnak. Savanyúságból — amiből az idén mintegy 6 vagonnal dolgoztak fel — hordóárval is rendelkeznek az ipartelep, ami különösen gyarak, iparvállalatok alkalmazottainak tömeges ellátására rendkívül alkalmas.

Külön figyelmet érdemelnek a különféle szárított zöldségek, konyhakerti vetemények, zöldborso, murek, petrezselyem, hagyma és káposzta. Ezek különösen a nagy városok háztartásában a téli és tavaszi zöldségellátást és eltarthatást rendkívül megkönnyítik. Előnyük, hogy az ipartelep korszerű feldolgozó szárítógépein eredeti tápértékükből és természetes zamatjukból nem veszítenek semmit. A szárított zöldségeknek nagy felvételre a főváros, Bukarest főgyászoló piaca.

FAGYAPOT — AZ ÚJ TERMÉK

A kiállításon került bemutatásra először — almacsomagolás keretében felhasználva — az ipartelep új üzemének, a fagyapotiüzemnek a terméke. A finom és higiénikus csomagolóanyag a haladó kereskedelmi életben igen nagy szerepe és jövője van. Az üzem termelése napi 1000 kgr. A „Kaláka” Központ az új üzem korszerű felszerelésével és munkabaállításával is beigazolta, hogy az adott lehetőségek között a rendelkezésre álló eszközökkel minden vonalon a többtermelés szolgálatában áll.

A kiállítás megnyitása alkalmával Mattes mérnök, a Mezőgazdasági Kamara igazgatója, külön kiemelte a mezőgazdasági termékek ipari feldolgozásának nagy gaz-

dasági jelentőségét és jövőjét s ezzel kapcsolatban utalt a „Kaláka” ipartelepének uttörő munkájára s közhasznú tevékenységére, amivel egyik oldalán a földművelés termékeinek piacot biztosít, másrészt pedig a városok és gyarak nagy fogyasztó munkástömegeit juttatja az év bármely szakában, szakszerű tartósítással, fontos élelmi cikkekhez.

A kiállítás bírálóbizottsága I. díjjal (érem és oklevél) tüntette ki a „Kaláka” Központ ipartelepének kiállított csoportját. Ezzel azt is hangsúlyozta, hogy a szakszerű mezőgazdasági termelés mellett nélkülözhetetlen a mezőgazdasági cikkeknek ipari feldolgozása is, hogy a városi lakosság, a széles munkástömegek számára bármikor hozzáférhetővé tegyük a legfontosabb élelmezési cikkek-

Jó fogás az „Édeslyuk”-ban

Marosvásárhelyen elfogták a „bukaresti rémet”

A rendőrség mentette ki a gyilkos karmaiból az új áldozatot

Bonctani tudós a hullák feldarabolásában

MAROSVÁSÁRHELY. — (Munkatársunk telefonjelentése.) Több mint tíz nap óta az egész ország rendőrsége hajszolta az utóbbi idők legveszedelmesebb rablógyilkosát, a „bukaresti rémet”, aki a legborzalmasabb kegyetlenéssel sorozatosan gyilkolta le mindazokat a szerencsétleneket, akiknek sikerült bizalmába férkőznie.

A bukaresti rendőrség gyilkossági csoportjának emberei olyan értesüléseket szereztek be, hogy a gyilkos Erdélyben bujkál. Az adatokat közölték a kolozsvári tartományi rendőrfelügyelőséggel, melynek bünyűi osztálya külön csoportot alakított a veszedelmes gyilkos kézrekerítésére. Nagy Gábor és Pálffy Viktor komiszárok a Kolozsvárra érkezett fővárosi detektívekkel együtt sorozatos éjszakai razzákon indultak át a kolozsvári alvilág összes buvóhelyeit — azonban sikertelenül, mert a gyilkos nyomára nem tudtak rábukkanni.

Keleti Sándor tartományi rendőrfelügyelő a tartományhoz tartozó összes városokra — így Marosvásárhelyre is — vonatkozó széleskörű intézkedéseket rendelt ki, hogy a veszedelmes bandita semmiképpen se szabaduljon meg a rendőrség kezei közül.

GYANUS VENDÉG AZ „ÉDESLYUK”-BAN

A széleskörű intézkedések eredményeként csütörtökön éjjel Marosvásárhelyen sikerült a rendőrség embereinek kézrekeríteni a „bukaresti rémet”. Csütörtökön este a marosvásárhelyi „Édeslyuk” vendéglőben tartózkodó

Moldovan Petre rendőrkomiszár a szomszédos asztalnál vacsorázó, igen elegánsan öltözött, de rendkívül idegesen viselkedő férfire lett figyelmes, aki újságot olvasott. Moldovan komiszar megfigyelte, hogy rendkívül hosszán időzött a „bukaresti rém” utáni hajszáról szóló beszámoló cikknél. A férfi többször elolvasta a cikket, majd fővárosi lapokat kért és azokban is kizárólagosan a gyilkossággal foglalkozó cikkeket olvasta át. A rendőrkomiszárnak feltűnt, hogy olvasás közben a férfi arca az idegességtől eltorzult és keze reszketett.

A rendőrkomiszár gyanút fogott és összehasonlította a gyilkos személyleírásával, ami egyezett azzal. Megvárta, míg a férfi megvacsorázott és fizetett, majd mikor távozott, feltűnés nélkül utána ment. A kijáratnál a férfi, mint az illőzött vad, hátratekintett és mikor észrevette a nyomában lévő komiszar, futásnak akart eredni, erre azonban már nem volt ideje, mert Moldovan komiszar revolverrel rántott és megállásra szólította fel. Az ismeretlen férfi egész testében reszketett, ellenállás nélkül követte a komiszar, aki azonnal a marosvásárhelyi rendőrkesztyűre vitte.

ÉN VAGYOK A „BUKARESTI RÉM”

Rövid tagadás után a magát dr. Szilvási Mihálynak mondó férfi megtört és bevallotta, hogy igazi neve Löwenstein Mihály és azonos a Rotschild. Fejtük és Egervári név alatt körözött bukaresti gyilkossal.

A gyilkos október 2-án érkezett Marosvásárhelyre, ahol a „Splendid” szálló-

ban vett szobát, mint dr. Szilvási töltötte ki a bejelentőt és azt mondta, hogy rokoni látogatásra érkezett Marosvásárhelyre. Fényűzően elegáns podgyászta volt; és a szálloda személyzete nem is gyaníthatta, hogy a többszörös rablógyilkosnak adott szállást.

MEGMENEKÜLT AZ ÚJ ÁLDOZAT

Megérkezése után két nappal egy ismeret marosvásárhelyi asszonnyal mutatkozott a szállóban, akinek külön szobát bérlet — valószínűleg öt szemelt ki újabb áldozatul.

A gyilkosnak azonban a pénze elfogyhatott, mert másnap reggel 1700 lej két kölesön a szálló portásaitól jászta, hogy sürgősen Besztercére kell utaznia. A kölesönt megkapta. Besztercéről két nap múlva tért vissza, kifizette adósságait és ismét elkezdett nagylábon élni.

Ugyanekkor a marosvásárhelyi rendőrség értesített a portai Besztercéről, hogy ott nagyszabású betörés történt és a nyomozás adatai szerint azt egy orvos követte el. Végigrajzolták a várost, de nem akadtak semmi nyomra, míg végül szerdán este, az „Édeslyuk”-ban sikerült kézrekeríteni az utóbbi idők legveszedelmesebb bűnözőjét: a „bukaresti rémet”.

Löwenstein Mihály alias dr. Szilvási, alias dr. Egervári, alias dr. Rotschild a debreceni magyar egyetem orvosi fakultásának Bt. évfolyamát végezte, ami rendkívül fontos adat a rendőrség kezében, mert az első perctől az a gyanu alakult ki, hogy a kegyetlen gyilkosságok orvosa, vagy legalább is olyan személy lehetett el, aki ért az anatómiához, mert az

áldozatokat szakértelemmel darabolták fel.

EDDIG CSAK NÉGY GYILKOSSÁG ...

A gyilkos kihallgatása egész éjjel folyt. Ezideig beismerte, hogy ő gyilkolta meg Jeni Ivanovic fogorvosnőt, akinek hulláját benzinnel öntötte le és felgyújtotta, de beismerte a legutóbb felderített Popovici Eugenia meggyilkolását is. A terhére rótt másik két gyilkosságot — köztük a feldarabolt és a Herrestau tóba dobott nő bűntényét — nem akarja beismerni, de a nyomozás egyre több adatot produkál, ami bizonyítja, hogy itt is ő volt a tettes.

Löwenstein Mihály, a szadista hidegvérrel gyilkoló „bukaresti rém” egyébként a kolozsvári rendőrségnek is jótémós. Még a nyíráon rövid ideig Kolozsváron tartózkodott, amikor az „Aradai” líkőrgyár igazgatójával kötött szoros barátság, majd 120 millió lej készpénzt és mintegy 120 vagonnyi pótló készletet Löwenstein ekkor a rendőrségnek nem sikerült kézrekeríteni. Ekkor menekült Bukarestbe és röviddel ezután elkövette az első kegyetlen gyilkosságát, melynek áldozata feldarabolta és a Herrestau tóba dobta.

A „bukaresti rém” főfogóval kapcsolatban egész eseményekben bűntény titkári derül fény. A marosvásárhelyi rendőrség telefonbeszélgetése a bukaresti rendőrség emberei segítségével szállítását az elfogott gyilkost a fővárosba s részletes kihallgatását a gyilkosságok színterén folytatják le.

A magyar miniszterelnök Belgrádba utazik

BELGRÁD. — Dinnyés Lajos magyar miniszterelnök vezetésével október 13-án magyar kormányküldöttség érkezik Belgrádba. A magyar kormányküldöttség célja, hogy többrendbeli egyezményt kössön Jugoszláviával. A küldöttségben Molnár Erik külügyminiszter is részt vesz.

Szerdán egyébként megkezdődött Belgrádban az a mezőgazdasági értekezlet, amelyen Jugoszlávia, Románia, Magyarország, Csehszlovákia és Albánia kiküldöttei vesznek részt, hogy megbeszéljék a kukoricatermelés fokozását.

Lapértesülések szerint illetékes politikai körökben tudni vélik, hogy a kormány számos vezető tagja rövid időn belül Bukarestbe is ellátogat.

A felhozatal lényegesen emelkedett és megkezdődött a lassu árlemorzsolódás a kolozsvári piacon

A távolabbi vidék termelőinek bekapcsolódása lényeges árcsökkenést fog eredményezni

KOLOZSVAR. — Csütörtökön, a kötött árak megszüntetésének második napján ugrásszerűen emelkedett a felhozatal a kolozsvári piacon. Burgonyából — amit az östermelők eddig alig hoztak piacra — olyan nagymennyiség volt, hogy javarésze eladatlan maradt. Az őszi rózsa kilójáért 10 lejért kérték, majd 8 lejre esett le az ára. A gűlbaba kilójának 15 lej volt az ára, délután tizenkettőért kínálták, de vevő nem akadt.

Nagymennyiségű olaj volt a piacon. 280—300 lejért kérték literért, vásárló alig került. Zsír, zsirnakvaló és szalonna elvéve akadt csupán, 500—600 lejért adták az olvasztott zsírért.

A zöldségtermékek közül különösen káposzta volt sok. A piaclátogatók nagyrésze vásárolt be-

le, így a késő délelőtti órákban 6 lejes ár mellett elfogyott. A hagyma ára — nagy felhozatal volt belőle — 2 lejre esett, 6 lejért mérték kilóját a szerdai 8 lejes ár helyett. A murok, petrezselyem, zeller ára nem változott. 25 lejért adták kilóját, a kevés felhozatal hamar elkelt.

A körte ára lényegesen esett. A szerdai 25—28 lejes fajkörte ár helyett az elsőrendű körte 15 lej volt kilója. Az elsőosztályu almát 15—16 lejért mérték, a batulért 18-at is kérték, a másodikrendű fajalmáért 12 lej.

Tej nem volt a piacon. Egyetlen felhozó akadt, aki a főzetett tejért előbb 18 lejért kért, később — miután nem akadt vevője — 12 lejért adta. Vaj, ha nem is kielégítő mennyiségben, de volt.

Méraiak hoztak be vaját és 300 lejért kérték kilójáért. Ez törvénytelen, mert a megengedett ár 210 lej. A vaj árát ugyanis nem szabadtították fel.

Igen sok döblecet hoztak a piacra. A szerdai 6 lejes ár helyett már 5, egyesek 4 lejért adták. Nagyon esett a szemesbab ára. Szerdán 20 lejért adták literét, csütörtökön 15 lejért árusították. Paradicsomot már 7 lejért lehetett kapni, elsőrendű hibátlan, a törődöttért 6 lejért kérték, de délfelé már 5 lejért adták.

A felhozatal láthatóan javul, a távolabbi vidékek eddig még nem kapcsolódtak be, azonban a szélesebb körű termelőinek megjelenése rövidesen várható, akkor majd kialakulnak a végleges s a jelenleginél nyilván alacsonyabb árak is.

Támogatják a népi kollégiumok mozgalmát a mezőszéki lelkészek

PUSZTAKAMARAS. — Meleg ünnepség keretében zajlott le Pusztakamaráson négy falu ifjúságának találkozója. Nagysármás-Tuson, Melegföldvár és a helybeli ifjúság s az említett községek református lelkészei gyűltek egybe, hogy megbeszéljék népünk időszaki kérdéseit és bemutassák egymásnak a tudásukat.

A találkozó ünnepi istentiszte-

lettel kezdődött, majd közművelődési előadások hangzottak el külön az ifjak, lányok és felnőttek számára. Népünk művelődési kérdéseiről a melegföldvári református lelkész beszélt, a népi kollégiumok és népfőiskolák mozgalmáról Sütő András tartott előadást. Előadást tartottak még Hermann István és Gergely Károly kiküldöttek. Ezután műsoros est

következett. Pusztakamarás ifjai kis színdarabbal, értékes kórus-előadással, magánénekszámokkal és népi balladákval szórakoztatták a közönséget. Az est rendezője Erdélyi Lajos református lelképásztor.

A jelenlévő lelkészek elhatározták, hogy népszerűsíteni fogják a népi kollégiumi mozgalmat és részt vesznek a támogatásban.

Súlyos autóbaleset a csucsai országúton

Országútmenti sziklán függ napok óta egy teherautó

KOLOZSVAR. — Különös autóbaleset ügyében nyomoz a kolozsvári rendőrség. Gutmann József, kolozsvári, Fadrusz János-utca 15 alatti lakos Csucsáról tartott hazafelé. Egy teherautó vette fel. Kiskapus és Mezőpanit község között a teherautó sofőrje, aki itálisan vezette a kocsi — elaludt a kormányánál. A teherautó az egyik kanyarnál áttörte az országút védő korlátját és az út melletti 8—10 méteres szakadék felé iramodott.

Az autó az útmenti sziklákon azonban véletlenül olyan szerencsésen akadt fenn, hogy a sofőrnek és a többi utasnak semmi baja nem történt — a hatalmas zökkenőből azonban Gutmann József kirepült az autóból és a szakadék mélyére zuhant.

Arra járó személyautó vette fel a súlyosan sebesült embert, akit több bordatöréssel a kolozsvári klinikára szállítottak.

A teherautó sofőrje a balesettől hirtelen kiejázódott és a nagy zürzavarban hátrahagyva kocsiját — megszökött.

A baleset tisztázására indult nyomozás során a kolozsvári rendőrség sürgős megkeresést intézett a csendőrséghez, hogy állapítsák meg az országútmenti sziklán függő teherautó rendszámát, tulajdonosának és sofőrjének nevét.

VILÁGOSSÁG-EST

NAGYENYEDEN

vasárnap, október 12-én este 8 órával kezdettel a Magyar Népi Szövetség nagytermében (Iparos Dalkör)

Műsor:

1. Szentimrei Jenő ünnepi előadása
  2. Eleven Újság. Előadja a Világosság szerkesztősége.
  3. Krémer Mancsi operett részleteket énekel.
  4. Orosz Lujza, József Attila- és Aprily-verseket szaval.
  5. Takáts Paula énekel.
  6. Táncfantázia. Előadja: Topán Lulu és Szaborai Zoltán.
- S z ü n e t:
7. Székely Dávid Gyula előadása.
  8. Krémer Mancsi énekel.
  9. Kiss Jenő, az „Újunk” szerkesztője verseiből olvas fel.
  10. Takáts Paula operaáriákat énekel
  11. Orosz Lujza Ady-verset szaval.
  12. Kodály: Toborzó. Táncolja Topán Lulu és Szaborai Zoltán.

Konferál: Nagy Elek.

Zongorán kísér: Szita Oszkár.

Műsorelvételt a nagyenyedi Magyar Népi Szövetségnél.

Tizenegy fasisztát tartóztattak le a „Kéményseprő” vendéglőben

KOLOZSVAR. — Fasiszta jelszavakkal tünnető garázda részeg csoportja tört be vasárnapról hétfőre virradó éjjel a „Kéményseprő” vendéglőbe. A mintegy tizenöt tagú részeg csoport hangoskodva, bottal és késekkel hadonászva italt követelt. Breiner László, a vendéglő tulajdonosa — látván, hogy itások — megtagadta az ital kiszolgáltatását.

A garázda csoport erre törni és zuzni kezdett, közben fasiszta jelszavakat kiáltottak. Késsel megsebesítették Breiner vendéglős anyósát, megtámadták a pincérekert és kövekkel bezúrták az ablakokat.

A rendőrség megérkezése előtt azonban tovább álltak és így a helyszínre kiszálló rendőrök már csak a sebesülteket és az összetört üzlethelyiséget találták. Breiner vendéglős azonban emlékezett

arra, hogy ennek a csoportnak egyes tagjai már néhány nappal előzőleg jártak vendéglőjében, amikor szintén részegek voltak és mikor megtagadta számukra ital kiszolgáltatását, vadul fenyegetőzve távoztak.

A rendőrségnek a garázda fasiszta jelszavakat üvöltöző támadó csoport tizenegy tagját sikerült kézrekeríteni — Chioresan Vasile, Rusu Pavel, Capusan Pavel, Muresan Vasile, Caracan Vasile, Abu Pavel, Nistor Nelu, Muncaciu Vasile, Muresan Gavril, Calugar Vasile és Rusu Aurel személyében, akiket azonnal letartóztattak.

A fasisztaüzü támadás összes résztvevőjének a kézrekerítésére a nyomozás folyik; az eljárás befejezése után valamennyit az ügyészségnek adják át.

Kifosztották a vendégeket a „Sportolók Klubjában”

KOLOZSVAR. — Tegnapi számunkban beszámoltunk arról, hogy letartóztatták Szász Sándort a „Sportolók Klubja” cégér alatt működő ismert éjjeli korcsma tulajdonosát. Szász Sándort a rendőrség az ügyészség rendelkezésére tartóztatta le, mert egy építész feljelentést adott be az ügyészségre, melyben azt állítja, hogy szeptember 24-én, a késő éjjeli órákban, betért a „Sportolók Klubjába”,

ahol leittasodott és ezt az állapotát kihasználva, a vendéglő tulajdonosa Szász Sándor, ellopja karóráját, ezüst cigarettatárcáját, öngyújtóját és pénzét.

A letartóztatásban lévő Szász Sándor vendéglős ügyében a vizsgálatot Petrescoiu Grigore komiszár folytatja, aki az ügyben már több tanút hallgatott ki. A vizsgálat még folyik.

ADÁS, VÉTEL

RÁDIÓ modern, új típusú olcsón eladó. Forduló-utca 2. 7622

BÁRMILYEN rossz főzőkályhát veszlek. Nagyszamos-utca 1—3 szám. 7726

FÜRÉSZFENŐ korongot vennék, használt is lehet. Kiss alabástrom, Kajántó-utca 45. 7749

VESZEK, eladok vízvezeték, központi fűtési berendezéseket, csöveket. Traian-utca 13. 7736

VARRÓGÉPEKET férfit, nőit, cipészgépkeket bizonyánba eladásra elvállalok, készpénzlelőget adok. Weisz gépkereskedő, Horea-utca 82. 7780

SZABÓGÉP, előre-hátra varró eladó. Weisz gépkereskedő, Horea-utca 82. 7729

KOVACS futógép jókarban eladó. Dicsma-utca 48. 7765

KOMBINÁLT szobát csakis luxus kivitelben vennék. Cim a kiadóban. 7774

RÁDIÓ Orion 3+1 eladó. Postakert-utca 6. 11. ajtó. Délután 5—7. 7769

FOGORVOSI berendezés bérbe, esetleg megvételre keresttek. Cim a kiadóban. 7772

MEGVÉTELRE keresek 8-as körkötőgépet és pénzt. vagy élelemért. Cim: Kultura papírkereskedés, Sacueni, Bihar. F.

EGY jó állapotban lévő szilbunda olcsón eladó. Jókai-utca 2. 26. ajtó. 7776

ELADÓ 25 méter öntözőcső. Görög-templom-utca 21. 7782

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint Nyilttér szavankint 10 lej.

IRÓGÉPET, magyar—román betűst, lehetőleg hordozható keresünk hosszabb bérletre. Cim a kiadóban. Gr.

SZÉP szőrmebundát, perzsakabátot, prima ötétkék férfiszövetet csilkosat, 12 törülközőt és rekamiét keresek megvételre. Címeket kérek „Gyorsan” jelígisre. 7788

MATRAC elsőosztályu és rádió Standard, modern, lámpa nélkül sürgősen eladó. Eperjes-utca 9. Gr.

KUKORICASZAR eladó. Értekezni Bolinteanu (Kölcsény)-utca 15, délután 5—7 óráig. 7787

OSZLOP cserépkályha eladó. Plevne-utca 15. (Kölcsény). 7784

INGATLAN-LAKÁS

KERESEK különbejáratu üres szobát, vagy szoba, konyhát. Terményben is fizethetek. „Pontos” jelígisre. 7784

ELCSEBÉLNEM 5 szobás családi házat Arad, vagy Nagyvárad környékén gyümölcsös házzal. Aurel Isaac-utca 35. 7764

KERESEK különbejáratu butorozott szobát fürdőszobahasználattal azonnalra. „Dermata tisztviselő” jelígisre. 7719

KOZPONTBAN lévő 2 szoba, konyha lakásomat elcserélném 1, esetleg 2 szoba komfortos külvárosi kertessel. Címeket „Sürgős” jelígisre a kiadóba kérem. 7713

KOSZTOT és lakást adnék gimnázista leánynak terményért. Parsch főtanácsos özvegye, Görögtemplom-utca 22. 7770

ELCSEBÉLNEM kolozsvári házamat magyarországi házzal, lehet Budapest, Pestszentpéter, Miskolc, Kecskemét, esetleg más városrészekben. Címét leadni „Terno” úgynökséghez, Széchenyi-tér 16, bejárta a Kádár-utca felől. 7775

KÉT diákfiu lakást kaphat. Horea-utca 58. Léb Marie. 7783

TEJES ellátásba vesz élelmiszer ellenében 3 iskolást 16 éves korig abszolút uricálád. Görögtemplom-utca 21. 7782

KULONFELEK

VILÁGITASRA szöveglirátokat előnyösen készít lutheránus temetőgondnokság. 7752

50 EZER lejjel társat keresek rövid időre. Dupla kereset. Cim a kiadóban. 7763

VIDEKI leány levelezne szórakozás céljából 30—35 éves, intelligens úriemberrel. Házasság nincs kizárva. Levelet a kiadóba kérek „Ösz” jelígisre. 7778

EIVESZETT Fodor László Parkas-utca 6 alatti, most hazatért hadifogoly iratai és pénze. Megtaláló fenti címre adja le, a pénzt megtarthatja. E.

LEGOLCSÓBBAN

gyermekrei részére füzeteket, ceruzákat, iskolaszereket a

„VICTORIA” SZÖVETKEZET

papirosztályán vásárolhat, főtéri és Unió-utcai fiókjületeiben.

10 apos füzet 2.40 lei
 20 c.r.-os vonalz 2.40 „
 Iskolai ceruza 3.— „
 Iskolai ceruza 6.80 „